

واکاوی فقر جنسیتی در شرایط تغییر اقلیم (مورد مطالعه استان فارس)

معصومه مؤیدی^۱، عزت‌اله کرمی^۲ و داریوش حیاتی^۱

۱- دانشجوی دکتری ترویج دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز (m.moaydi2014@gmail.com)

۲- استاد بخش ترویج و آموزش کشاورزی دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

چکیده

یکی از چالش‌های اخیر محیط‌زیستی تأثیرگذار بر زنانه شدن فقر، تغییرات اقلیمی است. به‌طور گسترده‌ای، تغییرات اقلیم بر مردم به‌طور یکسان تأثیر نمی‌گذارد. زنان و مردان با موقعیت متفاوت، تغییرات اقلیمی را به روش‌های متنوعی درک می‌کنند. در بسیاری زمینه‌ها، زنان نسبت به مردان نسبت به تأثیرات تغییرات اقلیمی آسیب‌پذیرتر هستند. حقایق نوظهور و مداوم نشان می‌دهد که آسیب‌پذیری‌های ناشی از اثرات تغییرات اقلیمی، جنسیتی است. با این وجود، رویکردهای سیاسی با هدف تقویت ظرفیت سازگاری جوامع محلی تا حد زیادی نتوانسته ماهیت جنسیتی واقعیت‌ها و تجارب روزمره را بشناسد. بنابراین شناسایی استراتژی‌های حساس به جنسیت برای پاسخ به بحران‌های محیط‌زیستی ناشی از تغییرات اقلیمی مهم است. در این راستا هدف از این مقاله واکاوی فقر جنسیتی در شرایط نوسانات اقلیمی می‌باشد. تحقیق حاضر از نوع اسنادی است و در محدوده استان فارس به دلیل تأثیرپذیری این استان از پیامدهای تغییر اقلیم در سال‌های اخیر، به اجرا درآمد. یافته‌ها نشان داد که عواملی همچون تغییر ساختار خانواده، مسائل اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی بر فقر زنان تأثیر می‌گذارند. در نهایت با واکاوی داده‌های موجود و به‌منظور فائق آمدن بر این معضل، یکسری استراتژی‌های سازگاری مناسب از جمله ایجاد درآمدهای غیرزراعی، تنوع بخشیدن به اقتصاد خانوار، سازمان‌دهی زنان روستایی در قالب گروه‌ها برای کاهش فقر، توسعه شبکه‌های اجتماعی به‌منظور دسترسی به اطلاعات دقیق، ایجاد سیستم مناسب دانش و اطلاعات کشاورزی و در نظر گرفتن مسئله جنسیت در برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای، پیشنهاد شده است.

واژه‌های کلیدی: تغییر اقلیم، فقر جنسیتی، زنان روستایی، آسیب‌پذیری